

Nieuwsbrief | Jaargang 3 | Nummer 2 | Najaar 2011

Omlegging Zuid-Willemsvaart

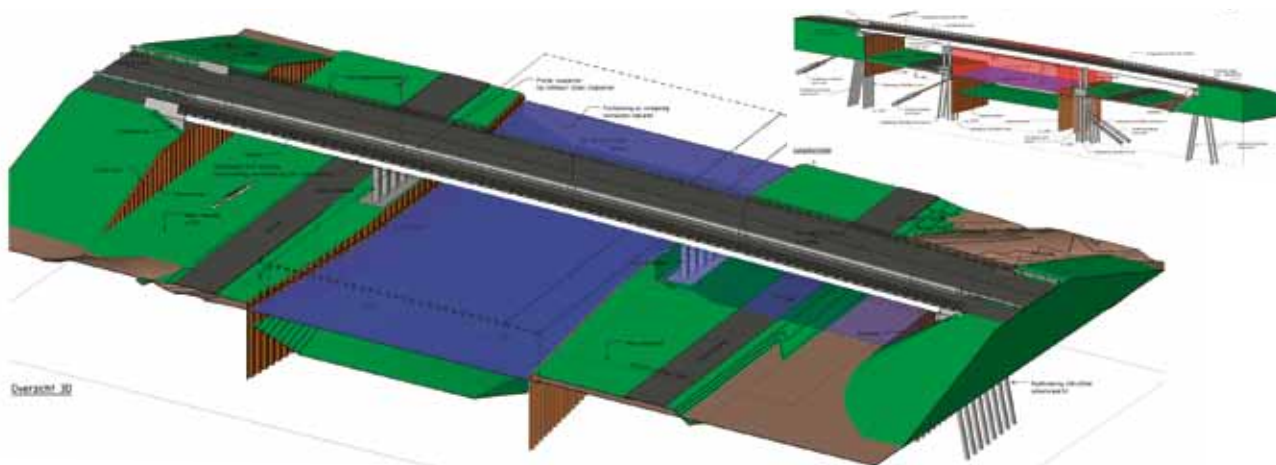
Inhoud

Bruggen goedgekeurd door welstand | Scholieren slaan blauwe paaltjes | Meepraten over de Zuid-Willemsvaart | Tijdelijke spoorlijn in gebruik genomen | Dit gaat er de komende jaren gebeuren | Belangstelling groot voor open dag archeologie

Bruggen goedgekeurd door welstand

Het ontwerp van de brug in de Empelseweg is goedgekeurd door de commissie welstand van de gemeente 's-Hertogenbosch. Dit is een van de bruggen die straks over de nieuwe Zuid-Willemsvaart komt te liggen. De welstandscommissie heeft ook akkoord gegeven op de bruggen in de Bruistensingel en de Graafsebaan. Deze drie bruggen komen er namelijk nagenoeg hetzelfde uit te zien.

Dat de ontwerpen zijn goedgekeurd door welstand is nog geen garantie dat de bruggen er ook exact zo uit komen te zien. Er kunnen nog zaken gaan veranderen. Maar het ontwerp geeft wel een impressie van de toekomstige situatie.

Het ontwerp van de brug in de Empelseweg dat door de commissie welstand van de gemeente 's-Hertogenbosch is goedgekeurd. De bruggen in de Bruistensingel en de Graafsebaan lijken sterk op deze brug.

Scholieren slaan blauwe paaltjes

Donderdag 20 oktober 2011: 54 leerlingen van basisschool De Caleidoscoop in Empel rennen juichend het veld in. Zij mogen de eerste blauwe paaltjes slaan op de plek waar straks de omgelegde Zuid-Willemsvaart komt te liggen. 'Supervet!'

Basisschool De Caleidoscoop ligt op een paar honderd meter afstand van het nieuwe kanaal. En ook de sluis Empel komt vlakbij te liggen. Voor Rijkswaterstaat reden genoeg om een les te verzorgen voor de leerlingen én hun de kans te geven de eerste blauwe paaltjes te slaan. Deze paaltjes markeren – samen met negen betonnen zuilen – de ligging van de toekomstige Zuid-Willemsvaart.

Veiligheid

Gerry van den Berg, publieksvoorlichter bij het informatiecentrum Zuid-Willemsvaart, staat de 54 leerlingen van de twee groepen acht van basisschool De Caleidoscoop in het klaslokaal op te wachten. Zij vertelt de scholieren over de aanleg van het nieuwe kanaal. Vooral de voor- en na-foto's maken heel wat reacties los, omdat de leerlingen zich daarbij echt een voorstelling van de toekomstige situatie kunnen maken. Als laatste vertelt Gerry over veiligheid. 'Als er straks wordt gebouwd, is het oppassen geblazen. Er zullen grote machines aan het werk zijn. Daar kun je niet zomaar tussendoor lopen, want er is een grote kans dat ze jullie niet zien. Ga dus niet zomaar over het bouwterrein lopen!'

Hesjes en helmen

Daarna is het tijd voor het paaltjes slaan. De jassen en laarzen gaan aan en in een lange sliert lopen de scholieren richting de Empelse dijk. Daar liggen oranje hesjes en helmen. Als eerste mogen drie jongens een gat graven en de paal erin slaan. Daarna is het de beurt aan Bram.

'Ik kijk straks uit op het nieuwe kanaal. Het lijkt me mooi om te zien, vooral als er straks bomen omheen staan'

Hij mag met de graafmachine de paal de grond in drukken. 'Supervet. Ik ben echt een geluksvogel. Iedereen wilde wel in de graafmachine, maar ik heb met loten gewonnen.' Bram is benieuwd naar hoe het er straks uit gaat zien. 'Ik stel me voor dat het een hele lange sloot wordt. Sowieso ga ik kijken als er straks wordt gebouwd.'

Grote graafmachine

Daarna is het de beurt aan de meisjes, waarbij ook juf Eefje een handje meehelpt. Dit keer mag Vera de graafmachine bedienen. 'Toch wel een beetje eng, hoor', vertelt ze na afloop. 'Die graafmachine is gróót. Maar ik vond het toch leuk om het paaltje te slaan.' Ook Vera is benieuwd naar de toekomstige Zuid-Willemsvaart. 'Ik woon tegenover de voetbalvelden en kijk straks uit op het nieuwe kanaal. Het lijkt me mooi om te zien, vooral als er straks bomen omheen staan. Al kan ik me nog niet voorstellen hoe groot de schepen zijn die straks op het kanaal varen.'

Scholieren van basisschool De Caleidoscoop slaan de eerste blauwe paaltjes op de plek waar straks de omgelegde Zuid-Willemsvaart komt te liggen.

Mening bewoners telt zwaar voor WillemsUnie

Meepraten over de Zuid-Willemsvaart

De omlegging van de Zuid-Willemsvaart heeft gevolgen voor veel bewoners van Empel, Rosmalen en Den Dungen. Zij wonen straks pal aan een nieuw kanaal. Daarnaast zullen bewoners en bedrijven hinder ondervinden van de werkzaamheden. Aannemerscombinatie WillemsUnie vindt het belangrijk omwonenden te betrekken bij het ontwerp. Zij worden daarom langs allerlei kanalen geïnformeerd en uitgenodigd mee te praten.

Bij het ontwerp van de Zuid-Willemsvaart gaat aannemer WillemsUnie niet over één nacht ijs. Projectdirecteur Jaap Blokland legt uit hoe het ontwerpproces in z'n werk gaat. 'Rijkswaterstaat stelt in het tracébesluit het tracé vast. Als WillemsUnie zijn we verantwoordelijk voor het ontwerp van bijvoorbeeld sluizen en bruggen. Per object – zeg een brug – stellen we eerst vast hoe deze eruit kan komen te zien. Wordt het een stalen brug? Of gebruiken we beton of wellicht prefab-elementen? Alle ideeën worden uitgewerkt met het oog op geld, tijd, kwaliteit, hinder, veiligheid en duurzaamheid. Sommige van deze factoren wegen zwaarder dan andere. Zo is het in dichtbebouwde gebieden extra belangrijk om de hinder voor omwonenden zoveel mogelijk te beperken. En in het kader van duurzaamheid besteden we veel

aandacht aan het hergebruik van materiaal en het terugdringen van de CO₂-uitstoot. Na alle afwegingen wordt uiteindelijk de optimale variant gekozen.'

Stempel drukken

Het ontwerp is dus het resultaat van zorgvuldige afwegingen. Om ook omwonenden en andere betrokkenen een stem te geven in het project heeft WillemsUnie twee klankbordgroepen in het leven geroepen.

'Als bewoners benutten we de mogelijkheden om onze stempel op het project te drukken. Met succes'

Hans Linnenbank is lid van de klankbordgroep Empel. Zijn woning staat vlak bij de toekomstige sluis Empel, dus hij heeft alle belang bij een zorgvuldige inpassing van het kanaal in de omgeving. 'Als bewoners hebben we alle inspraakmogelijkheden benut om onze stempel op het project te drukken. Met succes: zo heeft Rijkswaterstaat op ons verzoek de sluis vijftien meter opgeschoven richting de dijk en het geplande fietspad verplaatst en verlaagd aangelegd. Na gunning van het project aan WillemsUnie ben ik toegetreden tot de klankbordgroep. Hierin kunnen wij namens de omgeving onze mening geven over het ontwerp, de planning en de werkzaamheden.'

Signalen oppikken

Bij het vaststellen van het definitieve ontwerp moet WillemsUnie rekening houden met allerlei eisen en wensen. Jaap Blokland: 'We nemen de signalen die ons bereiken vanuit de klankbordgroepen en persoonlijke contacten met bewoners en bedrijven heel serieus. Sommige wensen kunnen we niet honoreren, bijvoorbeeld omdat ze tegenstrijdig zijn met de eisen uit het contract met Rijkswaterstaat. Of omdat ze technisch onhaalbaar zijn. Maar waar mogelijk pakken we signalen op en doen we er iets mee. Zo gaf Hans Linnenbank in een eerder overleg aan dat de beoogde technische ruimte bij de sluis zijn uitzicht wel heel erg verstoort. WillemsUnie heeft daarom besloten hiervoor een andere oplossing te zoeken.' Linnenbank, blij verrast, pakt de nieuwste tekening erbij: 'Je hebt gelijk: het huisje staat er niet meer op. Zo werk je dus samen aan de Zuid-Willemsvaart.'

Hans Linnenbank (tweede van rechts) buigt zich samen met Jaap Blokland, Monique van Kilsdonk, Jan Simon de Koning en Jorik Freeke van WillemsUnie over de laatste tekening van het tracé.

Tijdelijke spoorlijn in gebruik genomen

De Zuid-Willemsvaart en de spoorlijn 's-Hertogenbosch – Nijmegen zullen elkaar straks ter hoogte van Rosmalen kruisen. Een nieuw spoorviaduct zorgt ervoor dat ook hogere containerschepen onder het spoor door kunnen varen. Om de bouw van dat viaduct mogelijk te maken, wordt het treinverkeer het komende jaar over een tijdelijk spoor geleid. Dat tijdelijke spoor werd 31 oktober, na negen dagen van werkzaamheden, in gebruik genomen.

De tijdelijke spoorbaan bij Rosmalen was al een tijdje klaar. Het enige wat nog moest gebeuren was de aansluiting van de sporen op het hoofdnet. Dat klinkt eenvoudig, maar is dat zeer zeker niet. Ad Moerman, bouwmanager bij ProRail: 'Het aansluiten en gebruiksklaar maken van een tijdelijke spoorlijn heeft heel wat voeten in de aarde. Er moeten aansluitingen worden gemaakt. Seinen worden ingeregeld. De beveiliging moet in werking worden gesteld, de bovenleiding moet worden aangelegd. En alle beveiligingssystemen moeten uitgebreid getest worden. Een dergelijke operatie kun je niet in een weekend uitvoeren. Van zaterdagochtend 22 tot en met maandagochtend 31 oktober hebben we dag en nacht aan het spoor gewerkt.'

Communicatiekanalen

Negen dagen lang was er geen treinverkeer mogelijk op het drukke traject tussen Oss en 's-Hertogenbosch. Om zo min mogelijk reizigers te duperen vonden de werkzaamheden plaats in de herfstvakantie.

'We waren erop gebrand om de klus ook echt binnen negen dagen te klaren'

Mensen die van of naar 's-Hertogenbosch wilden reizen, konden gebruikmaken van NS-bussen. 'De werkzaamheden zijn ruim een jaar geleden al gepland', vertelt Moerman. 'Daardoor konden we reizigers in een vroeg stadium informeren. We hebben alle communicatiekanalen benut: flyers,

advertenties, sociale media. Hierdoor wisten mensen waar ze aan toe waren en hadden ze ook begrip voor de afsluiting. Dat neemt niet weg dat we er erg op gebrand waren om de klus binnen die negen dagen te klaren.'

Volwaardig spoor

Sinds maandagochtend 31 oktober maken treinen tussen 's-Hertogenbosch en Nijmegen gebruik van de tijdelijke spoorbaan. De reiziger merkt daar niets van. Het is dan ook een volwaardig spoor, stelt Moerman. 'Treinen mogen er gewoon met 130 kilometer per uur overheen.' Direct na de ingebruikname van de tijdelijke spoorbaan is ProRail gestart met de voorbereidingen voor de bouw van het nieuwe spoorviaduct. De spoorlijn komt straks ruim drie meter hoger te liggen. Dat is nodig omdat ook schepen met drie lagen containers onder het spoor door moeten kunnen varen. De bouw van de spoorbrug neemt ruim een jaar in beslag. Eind volgend jaar wordt de spoorbrug in gebruik genomen. De tijdelijke spoorbaan wordt dan weer ontmanteld. Tegen die tijd hebben er vele duizenden treinen overheen gereden.

Dit gaat er de komende jaren gebeuren

Na maanden van voorbereiding worden de contouren van de Zuid-Willemsvaart langzaam zichtbaar. Begin 2012 starten de concrete bouwzaamheden. Wat staat er de komende jaren zoal te gebeuren?

Aannemer WillemsUnie is op dit moment druk bezig met explosievenonderzoek, bodemonderzoek en archeologisch onderzoek. Daarnaast maakt de aannemer op diverse locaties gronden bouwrijp. Vanaf begin volgend jaar legt WillemsUnie de werkwegen aan. Het bouwverkeer wordt vrijwel volledig afgewikkeld over de geasfalteerde werkweg op het toekomstige tracé van de Zuid-Willemsvaart. De werkwegen zijn van goede kwaliteit: de overlast door geluid, trillingen, stof en vuil wordt zoveel mogelijk beperkt. WillemsUnie heeft ook een verkeerscirculatieplan opgesteld, zodat het bouwverkeer uit de woonwijken blijft. De werkzaamheden voor het uitgraven van het kanaal zelf vinden plaats nadat de bruggen en sluisen zijn aangelegd. Deze werkzaamheden starten in de loop van 2013. Uiteraard worden omwonenden vooraf zorgvuldig van deze werkzaamheden op de hoogte gebracht.

Werkzaamheden op korte termijn

Wat	Start	Geplande oplevering
Ontgraven voor ophoging van brug Graafsebaan	5 december 2011	27 januari 2012
Ontgraven voor ophoging van sluis Empel	8 december 2011	9 maart 2012
Ontgraven voor ophoging van brug Bruistensingel	13 februari 2012	12 maart 2012
Ontgraven voor ophoging van brug N279	11 april 2012	25 mei 2012
Ontgraven voor ophoging van brug Nieuwe Empelseweg	3 mei 2012	4 juni 2012

Werkzaamheden sluisen

Wat	Start	Geplande oplevering
Sluis Empel	10 mei 2012	7 november 2013
Sluis Berlicum	23 oktober 2012	5 november 2013

Werkzaamheden kruisende wegen

Wat	Start	Geplande oplevering
Brug Graafsebaan	29 mei 2012	4 maart 2013
Fietsbrug Bruistensingel	20 augustus 2012	11 maart 2013
Brug Bruistensingel	21 augustus 2012	17 mei 2013
Brug Nieuwe Empelseweg	3 september 2012	14 juni 2013
Brug N279	11 september 2012	21 mei 2014
Brug Empelzijdijk	10 december 2012	3 juli 2013
Brug over de Aa	7 januari 2013	19 augustus 2013
Viaduct N279	11 januari 2013	5 november 2013
Brug Beusingsdijk	25 januari 2013	1 november 2013

Werkzaamheden kruisende watergangen

Wat	Start	Geplande oplevering
Sifon Groote Wetering nabij Wambergse Beek	26 maart 2012	10 oktober 2012
Sifon Dungense Loop	1 juni 2012	18 december 2012
Sifon Aa	12 juni 2012	21 maart 2013
Sifon Nieuwe Vliet - Groote Wetering nabij Empelseweg	26 juni 2012	13 december 2012
Gemaal Wambergse Beek - Groote Wetering	13 augustus 2012	29 januari 2013
Gemaal Dungense Loop	30 augustus 2012	20 februari 2013
Gemaal Aa	25 september 2012	21 maart 2013
Gemaal Runkamp	5 november 2012	2 mei 2013

NB De planning kan door onvoorziene omstandigheden wijzigen.

Belangstelling groot voor open dag archeologie

De themadag over archeologisch onderzoek in het project omlegging Zuid-Willemsvaart op 5 november was een succes. Zo'n 300 mensen kwamen naar het informatiecentrum Zuid-Willemsvaart in Rosmalen om meer te weten te komen over de vondsten in hun directe omgeving.

Het informatiecentrum stond tijdens deze zaterdagopenstelling in het teken van de vondsten die tot nu toe zijn gedaan en de interessante gebieden die nog archeologisch onderzocht moeten worden. Het kanaaltracé dat uitgegraven gaat worden, bevindt zich namelijk in een gebied waar sporen te vinden zijn die verwijzen naar het beleg van 's-Hertogenbosch uit 1629.

Meer themadagen

Omdat er zoveel belangstelling was voor deze eerste themadag, gaat Rijkswaterstaat ook andere themadagen organiseren. We houden u hiervan uiteraard op de hoogte.

Ook nieuwsgierig naar de omlegging van de Zuid-Willemsvaart? Kom naar het informatiecentrum aan de Kloosterstraat 4 in Rosmalen. Het centrum is geopend op:

dinsdag, woensdag en donderdag : 09.00 - 16.00 uur
3^e donderdag van de maand : 09.00 - 20.00 uur
1^e zaterdag van de maand : 10.00 - 15.00 uur